

helen

Lehti Helsingin Energian asiakkaille

01
2014

helen.fi

TUULEN VIEMÄÄ

Sari Helin elää
myllerryksestä **14**

UUSI PIENTALO
on valon ja lämmön
valtakunta **8**

EARTH HOUR
voi olla joka
päivä **17**

Miten **YMPÄRISTÖ-
VAIKUTUKSIA**
arvioidaan? **18**

Aavistus keväästä

VAIKKA ILMA ON VIELÄ kirpeän kylmää ja valkoinen lumivaippa peittää maan, lumen alla mullassa muhii jo kevät täynnä uusia alkuja. Me viherpeukalat kaivamme tässä vaiheessa vuotta maata vain mielikuvissa,

mutta heti kun auringon lämpö sulattaa maan, alkavat tositoimet. Uusia kokeiluja ja vanhoja tuttuja, niistä on kotipuutarhurin kevät koottu.

Helen-lehdessäkin on tuttujen juttujen lisäksi myös uusia aiheita ja aivan uusi ilme. Saamme teiltä lukijoilta mukavaa palautetta: Helen-lehden jutut koetaan hyödyllisiksi ja kiinnostaviksi. Jatkamme samalla linjalla ja olemme tänäkin vuonna lehden sivuilla mukana lukijoidemme, pienten ja isojen perheiden, arjessa. Pyykinpesu, aamupalan valmistaminen ja siivoaminen on yhteistä meille kaikille kodin koosta ja perheenjäsenten lukumäärästä riippumatta.

Lehden lisäksi tarjoamme teille monta muutakin mukavaa juttua. Maaliskuussa poljemme Sähkötalossa rahaa nuorisotaloille, huhtikuussa olemme mukana Oma Koti -messuilla ja toukokuussa tuunaamme Sähkötalossa vanhasta uutta Siivouspäivän etkoilla. Tule Sinäkin mukaan energiseen menoon!

Energiaa tarvitaan aina, talvella enemmän ja kesällä vähemmän, mutta sitä ilman emme tule toimeen. Auringon tarjoama energia, valo ja lämpö, on maailman parasta. Kevätauringon lämmössä luonto pukeutuu pian taas vihreään ja puhkeaa kukkaan. Nautitaan kevään odotuksesta!

Seija Uusitalo

päätoimittaja

seija.uusitalo@helen.fi

KREETTA JÄRVENPÄÄ

HELSINGIN ENERGIAN JA HELEN SÄHKÖVERKKO OY:N ASIAKASLEHTI ILMESTYY NELJÄ KERTAA VUODESSA. SEURAAVA LEHTI ILMESTYY TOUKOKUUSSA.

Julkaisija: Helsingin Energia
(Kampinkuja 2, Helsinki)
00090 HELEN
puh. 09 6171, helen.fi
Päätoimittaja: Seija Uusitalo

Helen-lehden osoitteenmuutokset:
Asiakaspalvelu puh. 010 802 802
asiakaslehdet@helen.fi

Toimitusneuvosto: Marja Einesalo,
Mari Eskelinen, Taru Hynynen,
Sanna Jääskeläinen, Jarmo
Karjalainen, Jouni Lehtinen, Marko
Riipinen, Tiina-Kaisa Saukkola

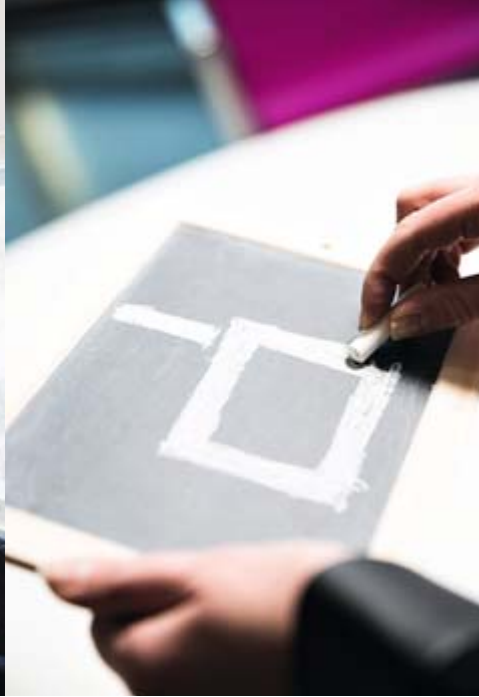
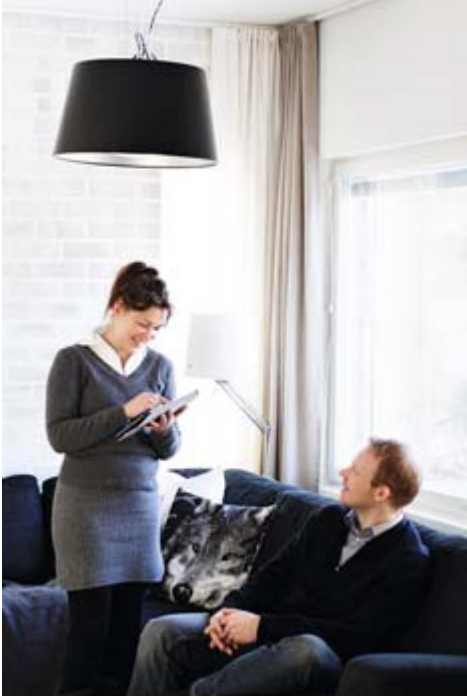
Repro: Aste Helsinki Oy
Painopaikka: PunaMusta 2014

Toimitus: Alma 360, tuottaja Elisa
Helavuori, toimittaja Kati Särkelä,
toimitussihteeri Tuula Kontiainen,
ulkoasu Mika Soikkeli (AD), Katri Sulin,
kuvatoimittaja Minna Kurjenluoma

Kannen kuva: Kreetta Järvenpää
ISSN 1455-9528

441 619
Painotuote

8 VALKOINEN TALO

Puolitoista vuotta ja monta suurta ja pientä päätöstä myöhemmin Sippolat saivat unelmiensa omakotitalon avaimet käteen.

18 YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Vuonna 2015 päätetään, rakennetaanko Vuosaareen uusi voimala. Sitä ennen hankkeen ympäristövaikutukset selvitetään seikkaperäisesti.

22 URHEILIJAN ARKEA

Aktiiviurheilijan kodissa tehdään ruokaa, käydään lenkkisaunassa ja kodin valot sammutetaan kaukosäätimellä.

TÄSSÄ NUMEROSSA MYÖS

- 4 **AJANKOHTAISTA.** Päivänvaloa koteihin, kaukolämpöratkaisu, joka sulattaa kadut ja harkitsemisen arvoinen kuivausrumpu.
- 14 **VERTAISTUKEA PUURONKEITTOON.** Huono Äiti -blogin Sari Helin tuo lohdutusta hetkiin, jolloin elämä neljän seinän sisällä ei naurata.
- 17 **EARTH HOUR.** Joka päivä voi tehdä todellisen energiateon. Vietä suihkussa kaksi minuuttia lyhyempi aika.
- 24 **SÄHKÖLÄMMITYS HUONE KERRALLAAN.** Helsingin Paloheinässä Perilän kodissa lämmitetään tilat sen mukaan, miten niissä vietetään aikaa.
- 26 **ILOA ASIAKKAAN ARKEEN.** Helsingin Energia haluaa tarjota asiakkailleen hyötyä ja elämyksiä.

SEURAA VERKOSSA

helen.fi

Uusituilla sivuillamme voit hoitaa energia-asiasi, seurata sähkönkulutustasi ja saada itsellesi tärkeitä tietoja ja neuvoja.

facebook.com/helsinginenergia

Seuraa meitä ja saat ajankohtaisia energiavinkkejä ja tietoa, mitä energiayhtiössäsi tapahtuu.

twitter: @Energianeuvoja

Tviittejä päivänpolttavista asioista, energia-asoiden tulevaisuudesta. Vastaamme myös kysymyksiin.

blogi.helen.fi

Blogissa seurataan Helsingin Energian matkaa kohti hiilineutraalia tulevaisuutta.

MIIKA KAINU

JUHANI ESKELINEN

Sähköautoille latauspisteitä

Helsingin Energia rakentaa Helsinkiin lisää latauspisteitä sähköautoille. Latauspisteitä tulee erityisesti liityntäpysäköintipaikoille raitiotie-, metro- ja junaradan varteen.

Helsingin Energian latauspisteet löydät netistä helen.fi ja kaikki Suomen latauspisteet sahkoinenliikenne.fi.

Harhaanjohtavaa sähkönmyyntiä

Helsingin Energia on saanut useita huolestuneita yhteydenottoja asiakkailta, joille on myyty sähköä esimerkiksi puhumalla "Helsingin Energian tai Helen Sähköverkko Oy:n kanssa tehtävästä yhteistyöstä".

"Olemme huolissamme virheellisten tietojen levittämisestä. Helsingin Energia ei tee myynnissä tai asiakasmarkkinoinnissa yhteistyötä minkään sähkönmyyntiyhtiön kanssa", korostaa johtaja **Jukka Niemi**.

Jos sähkönmyyntiyhtiöltä tulee kuitenkin kotiisi sähkösopimusvahvistus tai sähkölasku, jota et ole mielestäsi tilannut, ole yhteydessä sopimuksen lähettäneeseen sähkön myyjään. Mikäli sopimuksen peruutus ei myyjän kautta onnistu, ota yhteys kuluttaja-asiamieheen. Puhelinmyynnissä on 14 vuorokauden peruutusaika, joka koskee myös sähkösopimuksia.

VALAISTUSSUUNNITTELU KANNATTA AINA

KAaksi kolmasosaa elämästä vietetään keinovalossa. Silti monen kodin ja työpaikan valaistus on vähän sinnepäin. Kuvaava esimerkki on eteinen, josta ulos mennessä häikäistyy ja jossa sisään tullessa kompastuu.

"Valaistus on tärkein sisustuselementti", vakuuttaa viime joulukuussa Helsingin Energian valaistusinfossa luennoinut **Tuomo Räsänen** AD-Lux Oy:stä.

Hyvä valaistus on toimiva, asianmukainen, säädettävä, turvallinen ja ergonominen. Iän myötä valon tarve lisääntyy: 40-vuotias tarvitsee tuplasti valoa kaksikymppiseen verrattuna. Kuusikymppisen valon tarve on jo nelinkertainen. Hyvällä valaistuksella voi saada pieniä ihmeitä aikaan: Räsänen toteaa, että tutkimusten mukaan oikeanlaisessa, päivänvalon kaltaisessa keinovalaistuksessa lukunopeus

voi kasvaa jopa viidenneksellä. Hyvänlaatuisen valo vaikuttaa lisäksi positiivisesti muun muassa sisäeritysrauhasiin. Joillekin vanhojen, tavallisten lamppujen vaihtaminen täyden spektrin päivänvalolamppuihin voi merkitä migreenikohtausten vähenemistä.

Asiantuntija kannustaa valaistussuunnitteluun, vaikkei isompi sähköremontti olisikaan ajankohtainen.

"Vaihda lamput tilan käyttötarkoituksen mukaan. Yleisesti ottaen epäsuora valaistus koetaan miellyttäväksi, koska silloin valo ei häikäise", Räsänen opastaa.

Uudenlaiset led-valot taipuvat laadukkaiksi epäsuoriksi yleisvaloiksi. Valonauhat sopivat esimerkiksi seinälle, ikkunalaudan taakse ja jopa saunaan. Ledinauhoilla saa tehtyä myös valokaton ja paneelimaisen valon.

TERMI TUTUKSI: KELVIN

Väriämpötila eli lampun värisävy vaikuttaa valaistavan tilan tunnelmaan. Väriämpötilan mittayksikkö on kelvin (K). Mitä korkeampi kelvin-arvo, sitä kylmempi ja sinertävämpi lampun tuottaman valon väri on. Väriämpötilaltaan yli 5 000 kelvinin lamppuja nimitetään päivänvalolampuiksi. **Lähde: lampputieto.fi**

TERVETULOA ENERGIATORILLE

Helsingin Energian uudistunut Energiatori täyttää vuoden. Näyttely on valaiseva ja laaja esitys energiasta ja sen merkityksestä. Maksuton ja kaikille avoin näyttely rohkaisee ja innostaa energiansäästöön. Tervetuloa yksin tai vaikka porukalla!

Kampinkuja 2 tai Malminrinne 6, 3. krs,
Helsinki (Kampin metroaseman vieressä).
Avoinna ma-pe klo 8.30-17,
puh. 09 617 2727 ja 09 617 2726,
energiatori@helen.fi

KUUKAUDEN KYSYMYKSIÄ

Miksi kannattaa valita e-lasku?

E-lasku on turvallinen, vaivaton ja ekologinen tapa hoitaa laskuja. E-lasku tulee verkkopankkiin. Voit hallita itse, milloin ja miten paljon tililtäsi laskutetaan.

Voit katsoa e-laskua paperilaskun näköisenä verkkopankin esilläpitopalvelun kautta. Linkki laskun kuvaan löytyy eri nimillä, kuten: Laskuttajan erittely, Turvalinkki tai Laskun kuva ja lisätiedot.

Laskut löytyvät myös online-palvelustamme Laskut-sivulta. Palvelu vaatii rekisteröitymisen. Voit tallentaa e-laskun tiedostona koneellesi tai tulostaa sen arkistointia varten.

Ohjeita e-laskuun siirtymiseen helen.fi tai oman pankkisi nettisivuilta.

LIUKKAUS KURIIN KAUKOLÄMMÖN AVULLA

HELSINGIN KESKUSTASSA esimerkiksi Esplanadilla ja Aleksanterinkadulla saa kävellä kuivin jaloin myös lumisilla keleillä. Nämä jalkakäytävät pidetään sulana kaukolämmön avulla, ja sama ratkaisu on mahdollinen myös kerrostaloyhtiöille ja jopa pientaloille.

”Kaukolämmön ansiosta kiinteistöt eivät tarvitse hiekoitusta, ja pysyvät puhtaina hiekasta. Samalla ehkäistään jalankulkijoiden liukastumisesta aiheutuvia vaaratilanteita ja vältetään lumen poiskuljettamiselta”, kertoo **Reijo Lemetyinen** Helsingin Energiasta.

Kaukolämpö sopii esimerkiksi jyrkkien ajoluiskien ja kerrostalojen ahtaiden sisäpihojen sulana pitämiseen.

Ratkaisua kannattaa harkita, jos suunnitteilla on esimerkiksi sisäpihan remontti tai pihakannen uusiminen. Sulanapito on useimmiten mahdollista rakentaa osaksi nykyistä kaukolämpöliittymää, jolloin kustannukset pysyvät varsin maltillisina.

Sulanapitoa varten alueelle rakennetaan omat putkistot ja asennetaan lämmönvaihdin. Putkistossa käytetään glykolia, joka ei jäädy pakkasilla.

”Käänny meidän puoleen, jos kaipaat neuvontaa ja vaihtoehtoja”, Lemetyinen kannustaa.

Kaukolämpöä voidaan toivottavasti käyttää tulevaisuudessa myös katoille kertyvien lumien sulattamiseen.

MIIKA KAINU

98 %

Helsingin Energia ylittää korkeimpaan tyytyväisyyslukuun sähköyhtiöiden vertailututkimuksessa. Yhtiön asiakkaista 98 prosenttia kokee, ettei sen toiminnassa ole mitään moitittavaa.

LA 29.3. KLO 20.30-21.30 EARTH HOUR

LA 29.3. KLO 17-20 POLJE RAHA NUORISOTILOILLE

Energiatorilla fillaroidaan energiatehokkuuden edistämiseksi. Voittajapyörän edustama nuorisotila saa energiakatselmuksen, ja energiansäästöä edistäviin toimiin maksimisaan 5 000 euroa.

3.-6.4. KEVÄTMESSUT

Virittäydä kevääseen Helsingin Messukeskuksessa OmaPiha, Oma Koti, OmaMökki ja Sisusta!-messuilla, joihin voit voittaa liput osallistumalla Helen-lehden takasivun kilpailuun.

TI 8.4. KLO 14-17 TALOYHTIÖN NEUVONTAPÄIVÄ

Energiatorilla monipuolista ohjelmaa asukkaille kodin energiankäytöstä, kestävästä liikkumisesta, sähköisestä liikenteestä ja aurinkosähköjärjestelmistä. Järjestäjinä Helsingin Energia, HSL, Ilmastoinfo, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, ASIAA-hanke ja Helsingin rakennusvalvonta.

PE 25.4. KIERRÄTYS- TEHDAS-TAPAHTUMAN ETKOT

Helsingin Energian tapahtuma ottaa varaslähdön kierrätysviikonloppuun. Kaapelitehtaalla järjestettävässä Kierrätystehtaassa on esillä ekologisia ja eettisiä tuotteita ja palveluita.

22.-23.5. SIIVOUSPÄIVÄN ETKOT ENERGIATORILLA

Siivouspäivän etkoilla korjataan, muokataan ja tehdään vanhasta uutta, vaikka lauantain 24.5. Siivouspäivä-kirpputoria varten.

KALENTERI

Pakkasillakin tarkenet

Helsinkiläiskodeista suurin osa lämpiää kaukolämmöllä. Valtaosa lämmöstä ja sähköstä tuotetaan voimalaitoksilla Vuosaaressa, Hanasaaressa ja Salmisaaressa. Yhteistuantolaitoksissa polttoaine hyödynnetään tehokkaasti tuottamalla samalla kertaa lämpöä ja sähköä. Polttoaineesta saadaan talteen yli 90 prosenttia energiaa.

Kovilla pakkasilla tarvitaan lisäksi huippu- ja varalämpökeskuksia, joita on 11 eri puolilla kaupunkia.

Stipendejä Itämeri-hankkeisiin

Helsingin Energian sata-vuotisjuhlarahastosta jaettiin stipendit ympäristötutkimuksiin **Milja Heikkiselle**, **Tyrra Lingolle**, **Pietu Pankkoselle** ja **Aino Helteelle**. Stipendeillä tuetaan Itämeren jätevesipäästöjen tutkimusta ja merialuesuunnittelutyökalun kehittämistä suojeleluun.

Helsingin Energia käyttää ympäristöinvestointeihin vuosittain miljoonia euroja, valtaosan ilmanlaatuun ja energiatehokkuuteen. Lisäksi yhtiö tekee yhteistyötä yliopistojen kanssa ympäristön suojeleluun edistämiseksi.

PEKKA SIMULA

Sukellus Espan puiston alle

Kaukojäähdytys on ympäristöystävällinen ja energiatehokas jäähdytysratkaisu. Helsingin Energia tarjoaa sitä yrityksille, taloyhtiöille ja kotitalouksille.

Tiesitkö, että Espan alla on suuri tekojärvi? Tutustu kaukojäähdytykseen ja Helsingin maanalaiseen maailmaan katsomalla video osoitteesta **helen.fi/kaukojaahdytysallas** tai QR-koodia käyttämällä.

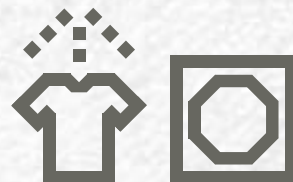
THINKSTOCK

MAINETTAAN PAREMPI KUIVAUSRUMPU

- 1.** Lämpöpumpputekniikkaa käyttävät kuivausrummut kuluttavat vähemmän energiaa kuin pyykkinarulla kuivatus lämmitetyssä huoneilmassa. Perinteisiä kuivausrumpuja käytettäessä korvausilman riittävä saanti vähentää energiankulutusta. Ovi auki huoneeseen, jossa kuivausrumpu on. Myös hyvin lingottu pyykki kuivuu nopeammin, sillä siinä on vähemmän kosteutta.
- 2.** Kuivausrumpu vähentää pölyn määrää keräämällä vaatteista irtaantuvaa. Toisin kuin luullaan, irtaantuvaa ei tarkoita, että rumpukuivaus kuluttaisi erityisen paljon. Vaate kuluu eniten käytössä. Nukkasihtiin jäävät myös lemmikkien karvat tai esimerkiksi pesuun unohtuneen paperinäiliinan palaset. Siitepölyaikana kuivausrumpu on erityisen hyödyllinen allergikoille, jotka eivät voi kuivattaa vaatteita ulkona. Kuivausrummun tuuletusohjelmaa voi käyttää pölynpoistoon. Tuuletusohjelmalla voi poistaa esimerkiksi patjan suojuksesta pölyt, jolloin sitä ei tarvitse imuroida.
- 3.** Kuivausrummussa kuivattuja vaatteita ei tarvitse useinkaan silittää, jos ne vain muistaa nostaa rummusta heti kuivauksen jälkeen. Tärkeää on, ettei pyykkejä unohda kuivausrumpuun, silloin ne rypistyvät. Vaatteen pysymistä hyvänä voi edistää valitsemalla tekstiilin mukaisen pesu- ja kuivausohjelman ja noudattamalla pesuohjelmekintöjä. Perinteisesti villaa ja pellavaa ei ole suositeltu rumpukuivaukseen. Jos pellavalakanoista halutaan pehmeät, rumpukuivaus voi tulla kysymykseen. Rumpukuivaus sopii puolestaan erityisen hyvin untuvalle, josta tulee kuivausrummuksa kuohkea.

Asiantuntijana Marja Einesalo,
Helsingin Energia.

PROJEKTINA **VALKONEN TALO**

Salla, Timo ja tyttäret Marine ja Linnea, viihtyvät paljon kotona. Siksi asumismukavuus on ykkösasia koko perheelle.

Salla ja Timo Sippola uskaltautuivat mukaan Helsingin ensimmäiseen ryhmärakennushankkeeseen. Nyt Suutarilassa sijaitsevassa laatutalossa asuu tyytyväinen perhe.

Teksti Marita Kokko | Kuvat Maija Astikainen

Valkoiset omakotitalot reunustavat katuja kuin virheetön hammasrivi. Sippoloiden talon portaita koristaa taiten aseteltu ryhmä meren

pyöristämiä kiviä. **Timo Sippola** avaa oven kylmälle kuistille, josta avautuu näkymä katetulle terassille. Ovi vasemmalla vie lämpimään ja avaraan aulaan.

Ryhmärakentamiseen perhe päätyi, kun sellainen sattui olemaan tarjolla. Sippolat olivat yrittäneet saada kaupungin tontteja, ja yhteisprojekti vihdoinkin tärppäsi.

”Koska hanke oli ensimmäinen laatuaan, osallistuminen mietitytti. Ei ollut ketään, keltä kysyä, mitä on odotettavissa. Vaati rohkeutta tehdä päätös, mutta hyvänä puolena oli takuuvarma aikataulu ja avaimet käteen -toimitus”, Timo Sippola kertoo ja ohjaa kaksikerroksisen talon yläkertaan, jossa avautuvat olohuone ja keittiö avarassa yhteistilassa.

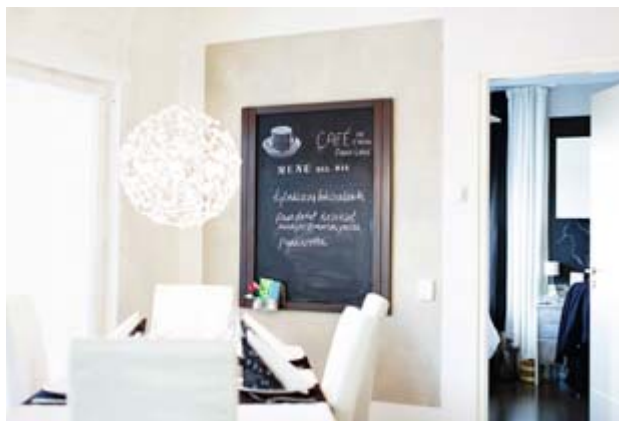
Useamman talon yhteisprojektia veti projektipäällikkö, joka piti tulevat asukkaat yhdessä, kokosi päätökset ja huolehti myös kilpailutukset. Kaupunki edellytti, että kaikki osa-alueet tuli kilpailuttaa. Sippolat osallistuivat tarkasti talon suunnitteluun koko hankkeen ajan. Perhe on asunut taloaan nyt reilut neljä vuotta.

Avaimet uuteen taloon olivat kädessä vajaassa puolessatoista vuodessa. Vaikka

Koko koti henkii skandinaavista vaaleutta ja selkeyttä.

Sippolat päätyivät aluksi valkoiisiin seiniin. Uusia sävyjä ja seinäpintoja koti on saanut vähitellen.

projektin aikana ja sen jälkeenkin hankkeessa riitti haasteita, talot ovat osoittautuneet laadukkaiksi. Ne on tehty hyvin ja kaikki tuli valmiiksi aikataulussa.

”Ei syntynyt sitä perinteistä tilannetta, että viimeiset listat lyödään kiinni ennen muuttoa”, Timo Sippola nauhaa.

Sippola tosin muistelee, että välillä oli sen verran kiire, että oli vaikea pysyä perässä. Esimerkiksi sähkö- ja valaistus suunnitteluun perhe olisi halunnut käyttää enemmän aikaa.

Valaistukseen Sippolat halusivat monipuolisuutta, sopivaa ja riittävää valoa eri tilanteisiin. Aika pitkälle valaistus toteutui kuitenkin sähkösuunnitelman sivutuotteena.

LUOTETTAVAA KAUKOLÄMPÖÄ

Sippolat alleviivaavat suunnittelun tärkeyttä ennen rakennustöitä. Siinä vaiheessa päätetään pitkälti asumiskustannukset, sähköjärjestelmä, valaistus ja muut perusasiat, joita on jälkikäteen vaikea muuttaa. Ennen kuin tyydyttävät perussuunnitelmat ovat koossa, itse rakentamista ei tule aloittaa lainkaan. Kun rakentaminen on käynnissä, suunnitteluun ei ole enää aikaa.

Talo on liitetty kaukolämpöön. Sippola toteaa, että kaukolämpö on maineensa mukaisesti luotettava vaihtoehto. Sippoloiden edellisessä asunnossa oli suorasähkölämmitys.

Kaukolämmön lämmönvaihdin on sijoitettu talon teknilliseen tilaan. Sieltä jaetaan sekä lämmin vesi että vesikiertoinen lattialämmitys.

”Lämmitysmuodon valinta on todella tärkeää. Kaikis-

ta vaihtoehtoista on syytä ottaa selvää. Me esimerkiksi mietimme rakennusvaiheessa, että haluamme ehkä ilmalämpöpumpun ja teimme varaukset sitä varten. Kun tuli hellekesä, ilmalämpöpumppu oli helppo laittaa, kun varaus oli olemassa.”

Yllätyksenä perheelle tuli rakentamisen loppuvaihe yksityiskohtineen, jotka piti päättää ennalta. Minkälaisia listoja miltäkin toimittajalta ja minkälaiset katkaisijat ja tarkalleen mihin kohtaan, esimerkiksi? Tämä vaihe on Sippolan mukaan kuin palapeli, jonka palat oli hankittava eri laatikoista.

HUOLETON JA HELPPO KAUKOLÄMPÖ

- 1.** Helsinkiin omakotitaloa suunnittelevan kannattaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ottaa yhteyttä Helsingin Energiaan varmistaakseen kaukolämmön saatavuuden omalla alueella.
- 2.** Helsingin Energia tuottaa liittymän ja myös valvoo hankkeen. Asiakas valitsee itse urakoitsijan, joka hankkii hänelle laitteet, esimerkiksi lämmönvaihtimen. Asennustyön tekee auktorisoitu urakoitsija.
”Teemme valvonnan lisäksi sekä käyttöönotto- että lopputarkastuksen ja annamme myös opastusta käyttöön. Varmistamme, että laite toimii, kuten pitääkin”, **Reijo Lemetyinen** Helsingin Energiasta lupaa.
- 3.** Kulutuksen seurantaan on tarjolla Sävel Plus -palvelu jokaiseen kiinteistöön, joka liitetään kaukolämpöön. Maksuttomassa palvelussa voi seurata kodin energiankulutusta jopa tunneittain, mikä auttaa hallitsemaan energiankäyttöä. Kaukolämmössä energian hinta vaihtelee vuodenaikojen mukaan. Talvella energia maksaa 6,5 senttiä per kilowattitunti. Kesähinta on 3 senttiä, ja siitä Helsingissä pääsee nauttimaan puolisen vuotta. Vastaavasti sähkön hinta on 15 sentin paikkeilla kilowattitunnilta.

Lue lisää pientalojen energiatehokkaasta rakentamisesta Motivan energiatehokaskoti.fi-sivustolta.

Koska projektin vaihtoehdoissa ei ollut sopivaa pohjapiirrosta, Sippolat suunnittelivat tilat itse. Nyt keittiö, ruokailunurkkaus ja olohuone ovat yhtä avaraa tilaa.

SÄÄSTÖT OVAT KOKONAISUUS

Sippolat eivät pidä yksittäisenä päämääränä energiansäästöä, koska talous on kokonaisuus. Asumismukavuudessa on suuri merkitys perheessä, joka viihtyy paljon kotona.

”On tärkeää, että on riittävästi lämpöä ja valoa. Huolehdimme, että kodin koneet ovat kaikki kunnossa. Mutta laitteita ei sammutella joka hetki. Tärkeämpää on esimerkiksi lämpimän veden kulutuksen seuranta. Suihkussa ei viivytä tuntikausia.”

Perhe suunnittelee tekemisensä. Kaikki ruoka tehdään itse. Kaupassa käydään kerran viikossa ja hankitaan viikon tarpeet. Peruskotityötä on jaettu ja vuorot kiertävät lukiolaisen **Marinen**, yläkoulua käyvän **Linnean**, äiti-**Sallan** ja isä-Timon kesken. Kun jokainen osallistuu ruoanlaittoon, koko perhe osaa myös arvostaa ruokaa ja se maistuu ihan eri tavalla.

Omakotiasujan arkeen kuuluu muutakin kuin perinteiset kotityöt. Asumiseen liittyy aina myös rakennuksen kunnossapito. Syksyllä ja keväällä on katsottava, etteivät räystäät ole täynnä lehtiä ja kaivot vetävät.

”Perusteknisten asioiden tulee olla kunnossa. Meillä oli esimerkiksi kaukolämmön vaihtimen putkistossa pieni vuoto. Sain tilattua ajoissa paikalle putkimiehen, joka hoiti sen kuntoon. Tämänlaiset asiat on itse katsottava. Pitää ymmärtää seurata asioita, muuten voi tulla yllätyksiä.”

Timo Sippola muistuttaa, että uudessakin talossa esimerkiksi ilmanvaihtoa ja lämmön talteenottoa säätelevää konetta on huollettava useamman kerran vuodessa. Huoltamattomana laite alkaa kuluttaa enemmän energiaa ja se vaikuttaa myös sisäilman laatuun, jos suodattimet ovat tukossa.

VAALEUTTA JA SELKEYTTÄ

Sippolat suunnittelivat oman kotinsa pohjapiirroksen itse, sillä valmiista vaihtoehtoista ei löytynyt sopivaa. Alakertaan sijoittuvat vanhempien makuuhuone, kodinhoitohuone, peseytymistilat ja sauna. Yläkerrassa on keittiö-olohuoneen lisäksi tyttärien makuuhuoneet. Koko koti henkii skandinaavista vaaleutta ja selkeyttä.

Talo on kehittynyt myös asumisen aikana Sallan käden-aidoin. Osa valkoisista seinistä on saanut pehmeämpiä sävyjä. Eteistä avarrettiin ja valaistiin uudelleen. Myös portaiden led-valaistus asennettiin jälkikäteen.

Niin hyvin kuin Sippolat talossaan viihtyvätkin, se ei

Yläkertaan sijoittuvat keittiö, olohuone ja tyttärien makuuhuoneet.

**Riittävä lämpö ja
valo on tärkeää.**

Tontti

400 m²

Rakennuksen
bruttoala

24 %

Lämmintä tilaa

165 m²

Asuintilaa kahdessa
kerroksessa

143 m²

Lämmitysmuoto

KAUKOLÄMPÖ

Sippoloiden taloprojekti käynnistyi keväällä 2008. Koti oli valmis puolitoista vuotta myöhemmin.

todennäköisesti ole perheen viimeinen omakotitalo. Sippolat ovat saaneet ryhmähankkeesta intoa ja kokemusta itsenäiseen urakkaan. Nyt he tietävät, mitä talon rakentamiseen liittyy, mitä sopimuksia tulee tehdä ja miten kilpailuttaa.

”Nyt kiinnittäisin enemmän huomiota sähkösuunnitteluun. Älysähkö olisi tätä päivää. Kaikki ohjaus toteutuisi silloin pienivirtamenetelmällä, esimerkiksi 12 voltin järjestelmällä. Silloin sähköjärjestelmän voisi ohjelmoida tilanteen ja tarpeen mukaan”, Timo Sippola suunnittelee.

Seuraavalla projektilla ei kuitenkaan ole kiirettä. Koska työillä on koulut kriittisessä vaiheessa, perhe aikoo pysyä paikallaan. Myöhemmin kaikki on sitten mahdollista. ■

LÄMMITYSMUOTO ENSIN

Lämmitysmuoto on yksi uuden pientalon rakentajan tärkeimmistä päätöksistä, korostaa **Tapio Jalo** Motivasta. Jalolle on tullut vastaan hankkeita, joissa rakentaminen on aloitettu ennen lämmitysmuodon lopullista valintaa. Koska päätös on vaikea, se helposti viivästyy, ellei mukana ole asiantuntijaa, joka auttaa eri vaihtoehtojen vertailuissa.

Jalo kehottaakin panostamaan ja syventymään suunnitteluprosessiin.

”Ihmiset saattavat olla säästeliäitä yllättävissä paikoissa. Vaikka sitoudutaan satojen tuhansien talohankkeeseen, muutaman tuhannen suunnittelu on liikaa.”

Pientalopuolen suunnittelua on saatavissa suunnittelutoimistoista, joiden yhteystietoja on Suunnittelu- ja konsultointitoimistojen liitto SKOL:n sivustolla. Jo alkuvaiheessa tehdään suuret periaatteelliset valinnat, kuten lämmitysmuoto ja koneellisen ilmanvaihtokoneen tyyppi.

”Nyt rakennetaan jo uusien määräysten vuoksi energiatehokkaita taloja. Rakennuksen tiiviys edellyttää myös hyvää suunnittelua”, Jalo painottaa.

"Ajatus Huono äiti -blogista syntyi amerikkalaisessa leikkipuistossa", Sari Helin kertoo.

LEIKISTI HUONO ÄITI

Sari Helin heittäytyi kokopäiväiseksi Huonoksi Äidiksi. Mediapersonan koti toimii turvasatamana ja koti-toimistona, jossa myös epäonnistumiset sallitaan.

Teksti Pi Mäkilä | Kuvat Kreetta Järvenpää

Amuaurinko paistaa sisään Senaatintorin laidalla sijaitsevan Cafe Engelin ikkunoista. Ikkunapöydän ääressä teetä siemailee

Sari Helin, entinen toimittaja, nykyinen mediapersoonan ja Huono Äiti -media-projektin luoja. Saman pöydän ääressä Helin istui kymmenen vuotta sitten ja tuijotti Tuomiokirkon kellotapulua. Helinin tuolloin kolmehenkinen perhe asui Yhdysvalloissa ja lomaili Suomessa kerran vuodessa. Reissuun kuului aina vierailu tässä kahvilassa.

”Päätin silloin, että haluan asua jossain tässä lähellä”, Sari Helin kertoo.

Ajatus Huono Äiti -hahmon synnystä ajoittui Amerikan-vuosille.

”Sain ensimmäisen lapseni **Sisun** Washington DC:ssä. Paikallisiin verrattuna koin olevani hyvin erilainen äiti. Amerikkalaisäidit hymyilivät leikkipuistossa koko ajan ja olivat todella kannustavia. Vaikka lapsi teki mitä, kaikki oli aina *great* ja *wonderful*.”

Neljän ulkomailla vietetyn vuoden jälkeen perhe asettui kivenheiton päähän Tuomiokirkon kellotapulista Katajanokalle, ja siellä he viihtyivät edelleen. Muutaman vuoden kuluttua aika oli kypsä myös blogille.

Huono Äiti teki debyyttinsä Facebookissa kolme vuotta sitten ja loppu on historiaa: puolitoista vuotta sitten Helin

Toimiston virkaa hoitaa punainen laiskanlinna.

jätti päivätyönsä ja siirtyi kokopäiväisesti perustamansa Huono Äiti Oy:n palvelukseen.

Nyt Huonolla Äidillä on Facebookissa 17 500 seuraajaa, blogi, oma netti-TV-kanava, radio-ohjelma, kirja ja verkko-kauppa. Seuraavaksi Huono Äiti lähtee mitä luultavimmin kansainvälisille vesille. Nimikin on jo valmiina: Bad Mom Ltd.

”Olisi hauskaa, jos Huono Äiti voisi rantautua alkulähteilleen. Tosin se, miten

Pohjoismaissa ollaan suoria äitiydessä on vähän erilaista kuin Amerikassa. On jännä nähdä, pureeko huumori.”

MILJOONA ANNOSTA KAURAPUUROA

Huono Äiti on hahmo, jonka elämä on sellaista kuin ihmisten elämät ovat neljän seinän sisäpuolella. Sitä elämää, joka ei ole täydellistä vaan vajavaista, jossa ollaan välillä hyvin kyllästyneitä ja voimattomia. Huonon Äidin paras ase on huumori, jota perheenjäsenet tosin koettelevat säännöllisesti.

”Uskoin, että tälle blogille olisi kiinnostusta, mutta suosio yllätti silti. Äitiyteen ja vanhemmuuteen rakennetaan aika paljon odotuksia, mutta Huonossa Äidissä epäonnistumiset on sallittu. Kyse on pitkälti vertaistuesta”, Helin pohtii aamiaissämpylän äärellä.

”Arjesta pitäisi löytää riemunhetkiä, mutta kun se on piru vie niin vaikeaa! Olen omien laskelmieni mukaan keittänyt miljoona annosta kaurapuuroa, ja kun tarjoilen sitä, se ei useimmiten edes kelpaa.

KUKA? Sari Helin, 45. Syntynyt Tampereella, asuu Helsingissä. Ammatti: toimittaja, Huono Äiti Oy:n perustaja. Perhe: mies, lapset Sisu 11 ja Sissi 5 sekä kaksi kissaa. Harrastukset: ulkoilu, juokseminen, ravinto- ja terveystietämyksen hankkiminen. Motto: yhden täytyy olla huono, jotta muut voivat olla hyviä.

Nykyisin vietän kotona paljon aikaa, välillä liikaakin.

En saa siitä mitään, mutta nämä kaurapuuronkeittosessiot tarjoavat onneksi loputonta inspiraatiota Huonolle Äidille”, Helin puuskahtaa.

Omien kaurapuuronkeittosessioiden lisäksi puheenaiheet löytyvät milloin luisteluareenalta, milloin ruokakaupasta. Blogin nimen ei myöskään pidä antaa hämätä.

”Oikeasti hyvä äiti on sellainen, joka jaksaa ymmärtää lapsia ja olla niiden kanssa hetkessä kiinni. Siis sellainen äiti, joka tarjoaa lapselleen ihan tavallisia juttuja, sitä kaurapuuroa ja vaikka metrolla ajamista. Eilen tyttäreni **Sissi** tokaisi, että hampaiden pesu on luksuselämää. Tulin siitä valtavan hyvälle tuulelle.”

Sari Heliniä kuunnellessa on helppo vakuuttua siitä, että Huonon Äidin takaa löytyy äiti, jolle lasten hyvinvoinnilla ja omalla kodilla on suuri merkitys.

”Koti on minulle turvasatama. Nykyisin vietän kotona paljon aikaa, välillä liikaakin. Siellä näkyvät nyt myös ne seinät, jotka kaatuvat päälle.”

KOTIKONTTORIN VALOJENSAMMUTTELIJA

Myös Huono Äiti asuu samassa Katajano-kalla sijaitsevassa jugendtalossa, jossa toimiston virkaa toimittaa 20-luvun punainen laiskanlinna. Kotona on paljon vanhaa tavaraa ja Helinin mukaan melkoinen

HUONON ÄIDIN ENERGIÄVINKIT

- 1.** Käytä vedenkeitintä muuhunkin kuin teeveden keittoon. Kiehauta vesi keittimellä ja kaada vasta sitten liedellä olevaan pataan tai kattilaan.
- 2.** Käytä induktiolietettä ja tee paljon ruokaa kerralla. Kodinkoneiden energialuokitukseen kannattaa tutustua, sillä säästää pitkän pennin.
- 3.** Sammuta turhat valot ja opeta myös lapset napsauttamaan turhat valot pois päältä.

epäjärjestys. Kun kotona työskentely alkaa ahdistaa, kotikonttori muuttaa tilapäisesti lähellä sijaitseviin kahviloihin.

”Poikani kutsuu kodissamme olevia tavaroita vanhaksi romuksi ja haaveilee ostosretkestä Ikeaan. Hänellä on myös todella vankka näkemys siitä, mitä blogissa saa näkyä”, Sari Helin nauraa.

Kodin energia-asiat saavat Helinin vaka-voitumaan.

”Mietin näitä asioita paljon, ja olen tuulivoiman suuri ystävä. Tarkkailen kodinkoneiden energialuokituksia ja kotona sammuttelen valoja jatkuvasti.”

Myös pieni Heinävedellä sijaitseva mökki nappaa ison siivun nelihenkisen perheen energiankulutuksesta. Mökki on Sari Helinille suuri henkireikä.

”Kun pääsee sinne halailemaan mäntyjä, se auttaa oikeastaan mihin vain. Tosin mökin energiankulutuksesta puhuminen saa näkemään vähän punaista. Meillä on mökillä sähkölämmitys, ja yhtenä kesänä siellä viimeksi vieraillut pariskunta jätti ikkunan auki. Kukaan ei käynyt mökillä pitkään aikaan, joten sähkölasku oli järjetön. Jälkeenpäin sillekin voi onneksi nauraa”, Helin virnistää.

Aina Helinin ei tarvitse lähteä mökille saakka virkistyäkseen. Silloin Itä-Helsingin metsät ja lähellä sijaitseva Tähtitorninmäki kutsuvat.

”Vaihtelu tekee onnelliseksi. Tykkään käydä metsissä ja tykkään laskettelemisesta. Ei sitä varten tarvitse matkustaa Alpeille saakka.” ■

Sari Helin tarkkailee energiankulutustaan tutkimalla kodinkoneiden energialuokituksia.

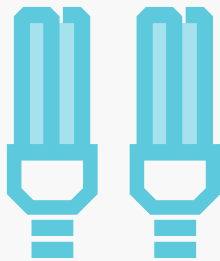

EARTH HOUR

JOKA PÄIVÄ

Earth Hour -tempaus eli valojen sammuttaminen 29.3. klo 20.30 tunnin ajaksi kertoo symbolisesti, että ilmastonmuutoksen hidastamiseksi tarvitaan tekoja. Monenlaisia tekoja jokaiselta. Vietä Earth Houria joka päivä vähentämällä energiankulutustasi pienin teoin.

MITÄ VOIMME YHDESSÄ TEHDÄ?

KAHDEN LAMPUN SAMMUTUS
TUNNIKSI JOKA PÄIVÄ (Ä 15 W)

SUIHKUN LYHENTÄMINEN
KAHDELLA MINUUTILLA JOKA PÄIVÄ

UUDESSA ENERGIAA SÄÄSTYISI YHDESSÄ KODISSA

11 kWh

365 kWh

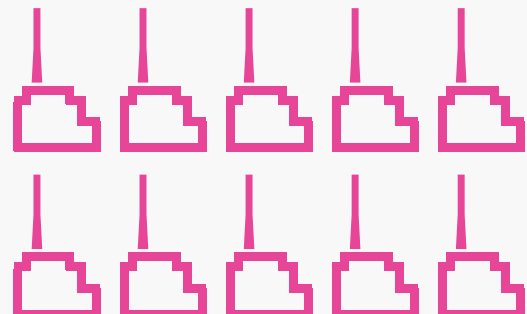
UUDESSA ENERGIAA SÄÄSTYISI KAIKISSA HELSINGIN KODEISSA YHTEENSÄ

3 400 MWh

112 000 MWh

JOKA VASTAA **KOLMEA MILJOONAA**
KONEELLISTA PYYKKIÄ

JOKA VASTAA VUOSAAREN B-VOIMALAITOKSEN
KYMMENEN VUOROKAUDEN TUOTANTOA

HUOLETON HUOMINEN

Teksti Linda Pynnönen | Kuvat Minna Näsman, Ville Rinne

Ennen kuin Vuosaaren uudesta voimalaitoksesta päätetään vuonna 2015, tutkitaan tarkkaan sen vaikutukset ilmastoon, maaperään, asukkaiden elinoloihin ja eläimistöön.

Nelisenkymmentä helsinkiläistä tähyttää Vuosaaren huipulta avautuvaa maisemaa elokuisena lauantaina. Voimalaitoksen 60-metrisiä piippuja katsomalla voi päätellä, miten maisema muuttuisi, jos nykyisen voimalan rinnalle suunniteltu uusi voimala toteutuu. Sen korkein piippu kohoaisi 150 metrin korkeuteen.

Täyttömäen huipulta joukon matka jatkuu alas kivikoiselle vanhalle tykkitielle. Meneillään on Helsingin Energian järjestämä yleisölle avoin maastokävely, jonka tarkoituksena on näyttää alueen asukkaille konkreettisesti, mihin uusi voimalaitos sijoittuisi.

Aiemmin keväällä 2013 saman reitin tallusti kymmenkunta viranomaista ja asiantuntijaa, ja kesän aikana aluetta tutki joukko konsultti- ja tutkimustoimisto Rambollin asiantuntijoita biologeista vesiä tutkiviin limnologeihin.

Selvitystyö ja maastokävelyt ovat osa ympäristövaikutusten arviointiprosessia (YVA), jota tehtiin viime vuoden ajan uutta voimalaitoshanketta varten. Vuosaaren on suunnitteilla uusi monipolttoainevoimalaitos, jossa käytettäisiin pääpolttoaineena puupohjaisia biopolttoaineita ja lisäksi kivihiiltä.

KOHTI HIILINEUTRAALIA TULEVAISUUTTA

Uusi voimalaitos olisi toteutuessaan osa Helsingin Energian pyrkimystä kohti pienempiä kasvihuonekaasupäästöjä. Tavoite on korkealla: vuoteen 2050 mennessä energiantuotannosta halutaan tehdä hiilineutraalia. Välitavoite on

KOHTI HIILI-NEUTRAALIA TULEVAISUUTTA

Julkaisemme joka viikko uutta asiaa Helsingin Energian tiestä kohti hiilineutraalia tulevaisuutta. Seuraa blogiamme osoitteessa blogi.helen.fi

Kenttätyö, kuten maastokävelyt, on tärkeä osa ympäristövaikutusten arviointia.

asetettu vuodelle 2020. Silloin uusiutuvien energianlähteiden osuuden tulisi olla jo 20 prosenttia.

Ensimmäinen vaihe kohti tavoitetta alkaa tänä vuonna, kun Salmisaaren ja Hanasaaren voimalaitoksilla ryhdytään polttamaan pellettiä kivihiilen joukossa noin viiden-kymmenen prosentin osuudella polttoaineista.

Toisen vaiheen etenemisestä päättää kaupunginvaltuusto. Vaihtoehtoina on rakentaa uusi voimalaitos Vuosaaren tai korvata Hanasaaressa ja Salmisaaressa 40 prosenttia kivihiilestä biomassalla. Vertailuvaihtoehtona ympäristövaikutusten arvioinnissa on niin kutsuttu nolla plus -vaihtoehto, jossa Hanasaaren ja Salmisaaren pellettien käyttöönnoton lisäksi voimalaitoksiin tehdään vain teollisuuspäästödirektiivin edellyttämät muutokset.

”Kaksi ensimmäistä vaihtoehtoa on mitoitettu niin, että niiden avulla tavoitteisiin päästään. Nolla plus -vaihtoehtoon

päätyessä päästötavoitteita ei voida saavuttaa, vaikka se nykyisiä päästöjä hieman vähentää. Ykkös- ja kakkosvaihtoehtojen ero on meille käytännössä siinä, että kokonaan uusi voimalaitos on investointina kallis, mutta sen polttoainekustannukset ovat halvemmat kuin toisessa vaihtoehdossa”, kertoo johtaja **Markku Saukonen** Helsingin Energiasta.

MONINAINEN YMPÄRISTÖ

Kaupunginvaltuusto päättää ensi vuonna, mikä vaihtoehtoista toteutetaan. Päätöksensä tueksi se saa eri vaihtoehtoja varten tehdyt ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset.

”Ympäristövaikutusten arviointia oli tekemässä noin kaksikymmentä kovan luokan ammattilaista. Ryhmään kuului biologeja, geologeja, arkkitehteja, ekonomia, diplomi-insinöörejä ja psykologeja”, kertoo Rambollin puolesta työskentelyä vetänyt **Joonas Hokkanen**.

Selvitystyö alkoi ohjelman laatimisella

syksyllä 2012. Ennen työn aloittamista ohjelma oli yleisön nähtävänä ja kommentoitavana ja lopulta ELY-keskus antoi siitä lausuntonsa. Selvityksen kimppuun kartoittajat pääsivät viime keväänä, ja töitä riitti syksyyn saakka. Tutkittavaa oli paljon.

Molemmilla vaihtoehtoilta – uudella voimalaitoksella ja uudenaikaisella polttoaineratkaisulla – on vaikutusta voimalaitosalueita ympäröivään luontoon: maaperään, ilmaan, vesistöön, eläimistöön ja kasvistoon. Luonnon lisäksi ne vaikuttavat myös alueen asukkaisiin ja kaupunkiympäristöön.

Luontovaikutuksia tutkittiin kädet kirjaimellisesti savessa. Biologit kiersivät alueita jalan ja kartoittivat eläinten ruokailualueita, paikansivat lepakoita, bongasivat arvokkaita lintuja ja tutkivat kasvilajeja. Pohjaveden tilaa tutkittiin poraamalla maaperään reikiä, ja ilmanlaatuvaikutuksia pystyttiin mallintamaan, kun tiedettiin, minkä suuruisia hiukkaspäästöt olisivat kussakin vaihtoehdossa.

Urbaanin ympäristön muutokset kohdistuvat puolestaan liikenteeseen, maankäyttöön, maisemaan, kulttuuriperintöön, meluun ja alueen työllisyyteen. Niiden tutkimiseen työryhmällä oli omat keinonsa. Esimerkiksi liikennemäärien muutos selvisi puhtaasti laskemalla, kun taas mai-

seman muutosten havainnollistamiseen tarvittiin arkkitehtien piirustustaitoa.

Ihmisten elämään ja arkeen liittyviä muutoksia selvitettiin kyselylomakkeella ja ryhmähaastattelulla.

Kyselylomake lähetettiin 3 000 talouden Vuosaaren, Hanasaaren ja Salmisaa-

ren alueilla. Sillä selvitettiin asukkaiden asenteita esimerkiksi asumisviihtyvyyteen, alueiden käyttöön, turvallisuuteen ja virkistyskäyttöön liittyen.

TULOKSET KANNUSTAVIA

Lähialueiden asukkaat ovat suhtautuneet hankkeeseen kiinnostuneesti ja avoimin mielin. Erityisesti Vuosaaressa on hanketta esitteleviin tapahtumiin riittänyt osallistujia jonoksi asti.

Kyselytutkimuksen vastausten perusteella uuteen voimalaitokseen suhtaudutaan positiivisesti. Joonas Hokkasen mukaan tässä hankkeessa oli moneen muuhun rakennushankkeeseen verrattuna varsin vähän vastustusta.

”Vastauksista huomaa, että selvitetystä asioista erityisesti henkilökohtaiset aiheet, kuten asuinalueen turvallisuus tai viihtyvyys, ovat ihmisille tärkeitä. Nykyään luotetaan hyvin siihen, että hankkeet hoidetaan säädösten ja normien mukaan niin, ettei ympäristölle koidu haittaa”, Hokkanen tuumaa.

Valmis arvio hankevaihtoehtojen ympäristövaikutuksista julkaistaan keväällä.

”Jo nyt voi sanoa, että merkittävin tulos löytyi ilmastovaikutuksista. Kummallakin päävaihtoehdolla vähennetään merkittävästi hiilidioksidipäästöjä”, hän kertoo.

Myös Markku Saukkonen on tyytyväinen selvitykseen ja sen tuloksiin.

”Arviointi oli erittäin laaja ja kattoi hyvin kaikki ympäristön osa-alueet. Näin kattavia tuloksia on vaikea saada millään muulla menetelmällä.” ■

HIILINEUTRAALI ENERGiantuotanto 2050

Helsingin Energian tavoitteena on hiilineutraali energiantuotanto vuonna 2050. Välitavoitteena on vuosi 2020, johon mennessä kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta ja uusiutuvien energianlähteiden osuus nostetaan 20 prosenttiin.

Kaupunginvaltuusto päättää ensi vuonna, lisätäänkö uusiutuvien biopolttoaineiden käyttöä rakentamalla uusi voimalaitos Vuosaareen vai korvataanko Hanasaaressa ja Salmisaaressa 40 prosenttia kivihiilestä biomassalla.

Hankevaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitettiin viime vuonna, ja valtuusto käyttää selvityksen tuloksia päätöksentekonsa tukena.

MUKAVUUDESTA TINKIMÄTTÄ

Jouni Leppäsaajon rivitalokaksiossa lenkkisauna lämpiää pari kertaa viikossa. Aktiivinen urheilija saunoo mielellään eikä silloin pohdita energiansäästöä.

Teksti Jenni Uusilehto | Kuvat Katri Tamminen

Valaistussa palkintokaapissa komeilee pitkä rivi pokaaleja, ja seinälle on kehystetty kymmeniä mitaleja. Puistolan Urheilijoiden toiminnanjohtaja **Jouni Leppäsaajon** rivitalokaksio on omistajansa näköinen.

Mies urheilee sekä töissä että vapaa-ajalla.

Viihtyisässä olohuoneessa tunnelmaa luovat useat pienvalaisimet, jotka Leppäsaajo on asentanut sammumaan yleiskaukosäätimestä yhdellä napin painalluksella.

”Aikaisemmin osa valoista saattoi jäädä päälle”, mies toteaa ja jatkaa, että harkitsee samaa systeemiä myös viihde-elektronikan valmiustilojen sammuttamiseen. Muuten hän ei ole turhan tarkka energia-asioissa.

”En edes huomaa, kun sähkölaskun summa katoaa

tililtä. Sitä paitsi ne laskuun merkityt kilowattitunnit ovat minulle täyttä hepreaa”, Leppäsaajo tunnustaa.

KONEELLINEN PYYKKIÄ VIIKOSSA

Leppäsaajon työ on iltapainotteista, joten päivän askareet tulee yleensä hoidettua aamupäivällä. Urheilijan aamu alkaa kahvilla ja kananmunalla kahdeksan–yhdeksän maissa. Hän jauhaa kahvipavut sähköisellä kahvimyllyllä ja keittää kahvin mutteripannussa.

Munienpaistossa hän on oppinut hyödyntämään jälkilämpöä. Munat saavat höyrystyä kannen alla sillä aikaa, kun mies käy suihkussa.

Aamiaisen jälkeen Jouni Leppäsaajo suuntaa lenkkipoluille. Kestävyysjuoksua harrastava mies juoksee 50–90 kilometriä viikossa. Vaikka Leppäsaajo urheilee paljon, hänelle kertyy pyykkiä vain koneellinen viikossa.

”En ole kovin tarkka urheiluvarusteiden suhteen. En välttämättä laita vaatteita pyykkiin heti yhden urheilu-kerran jälkeen.”

Pyykkikone pyörii ennen töihin lähtöä 30-asteen pikaohjelmalla, ja pyykki kuivuvat käyttövalmiiksi kuivausrummussa.

SAUNA ON KODIN SYDÄN

Jos puhtia riittää, Leppäsaajo suuntaa työpäivän jälkeen liikuntakeskukseen tai kuntosalille. Ruoanlaitto kuuluu myös jokailtaiseen ohjelmaan. Astiat peseytyvät kätevästi tiskikoneessa, jota ei tosin tarvitse käynnistää kuin kerran viikossa. Vajaita koneellisia Jouni Leppäsaajo ei pese.

Kodin paras paikka on sauna, joka on myös suurin energiasyöppö. Sauna saattaa lämmitä parikin kertaa viikossa.

”Siihen on vain tottunut. Lenkin jälkeen on niin mukava saunoa.”

Toinen asunnon energiankuluttaja on tietokone.

”Siitä on tullut paha tapa, että heti kun pääsen kotiin, tökkään tietokoneen päälle. Vaikka ei sillä mitään tekemistä olisikaan, niin vähintään musiikki sieltä pärähtää soimaan.”

Seuraa omaa kulutustasi helen.fi/raportointi. ■

FAKTA KODISTA

ASUNTO

Vuonna 2007 rakennetun kaksikerroksisen rivitalon kaksio

ASUKKAINA

Puistolan Urheilijat ry:n toiminnanjohtaja Jouni Leppäsaajo

PINTA-ALA

56 m²

LÄMMITYS-

TAPANA

kaukolämpö

ENERGIATEHOKASTA PYYKINPESUA

Pese täysiä koneellisia ja valitse pesuohjelma pyykin likaisuuden ja vaatteiden pesuohjeen mukaan. Vaikka korkea pesulämpötila kuluttaa pesussa eniten energiaa, sen käyttöä ei kannata vältellä. Esimerkiksi hikiset urheiluvaatteet eivät puhdistu matalassa lämpötilassa tarpeeksi hyvin ja pidemällä aikavälillä vaatteista voi tulla pinttyneitä. Linkoa vaatteet hyvin ja suosi kuivausrumpua.

Asiantuntija:

Helsingin Energian energia-asiantuntija Marja Einesalo

 Päivä alkaa mutterikahvilla. Leppäsaajo hoitaa pyykit aamulla. Ennen töihin lähtöä Leppäsaajo sammuttaa valot yleiskaukosäätimellä. Aktiiviurheilijalla sauna lämpiää pari kertaa viikossa. Työpäivän päätteeksi Leppäsaajo valmistaa illallista kotona. Ennen nukkumaanmenoa kuluu hetki tietokoneen ääressä.

SÄHKÖNSÄÄSTÖÄ HUONE KERRALLAAN

Helsinkiläisen Teijo Perilän koti lämpenee sähköllä. Asunnon energiankulutus pieneni lähes puolella, kun hän otti käyttöön nipun arkisia toimenpiteitä.

Teksti Linda Pynnönen | Kuvat Katri Tamminen

1

SÄHKÖLÄMMITTÄJÄLLE KAIKEN PERUSTA ON TIETO OMASTA ENERGIANKULUTUKSESTA.

Teijo Perilä on asuttanut vaimonsa kanssa Paloheinässä sijaitsevaa 120-neliöstä rivitalokotiaan kaksikymmentä vuotta. Vielä vuonna 2005 sähkölämmitteisen kodin vuosittainen energiankulutus oli 20 000 kilowattitunnin luokkaa, mutta viime vuonna kulutus oli enää 11 200 kilowattituntia.

Perilän koti on mukana Motivan ja Suomen Energia-teollisuus ry:n Elvari-ohjelmassa, jonka tarkoitus on tehostaa energian käyttöä sähkölämmitteisissä asunnoissa. Se on yksi Helsingin Energian pilottikohteista, johon on asennettu viisitoista kiinteää sähkömittaria kulutuksen seuranta varten. Näiden lisäksi käytössä on vielä kymmenen pistorasioihin kytkettyä alamittaria. Kaikki sähkömittarit luetaan kerran kuukaudessa.

Tieto oman sähkön kulutuksesta ja sen rakenteesta on tärkeää, kun lähtee miettimään toimenpiteitä. ”Vähemmälläkin mittareilla tosin pärjää vallan mainiosti”, Teijo Perilä toteaa.

2

KUN KULUTUS ON TIEDOSSA, VOI ASUNNON LÄMMITYSTÄ ALKAA SÄÄDELLÄ HUONE KERRALLAAN.

Perilän kotona jokaisessa huoneessa pidetään yllä alinta mahdollista lämpötilaa, joka tuntuu vielä mukavalta.

”Lämpötilan tuntemus on yksilöllistä, joten mitään tiettyä astelukemaa ei voi sanoa nyrkkisäännöksi. Missään nimessä ei kotonaan tarvitse palella, vaan sopivan lämpötilan pitäisi olla juuri sen rajan yläpuolella, että tuntuu vielä mukavalta.”

Sähkölämmitteisessä talossa suurimman energiansäästön saa huonetilojen lämmityksestä, sillä sen osuus energiankulutuksesta on tyypillisesti jopa puolet. Perilöillä osuus on enää noin 40 prosenttia.

Kodin laitteet vapauttavat vanhaan asuntoon niin paljon lämpöä, että jos niiden sähkönkulutuksessa alkaa säästellä, joutuu lämmitystä puolestaan lisäämään. Uusissa, matalaenergisissä taloissa tilanne on helposti toinen.

3

KÄYTTÖTARKOITUS MÄÄRÄÄ LÄMPÖTILAN.

Perilöiden kotona on tilaa enemmänkin kuin kahden hengen tarpeisiin. Lämmityskuluja ei kuitenkaan tule ylimääräisistä tiloista. Esimerkiksi yleensä tyhjillään oleva vierashuone pidetään kylmänä ja laitetaan lämpenemään vain, kun yökyläilijöitä on tiedossa.

”Myöskään takkahuonetta emme lämmitä sähköllä. Sehän olisi ihan hullua, kun takka kuitenkin lämpiää lähes päivittäin kylminä vuodenaikoina.”

Kodin työhuone on Perilällä säännöllisessä käytössä, mutta sitäkään hän ei lämmitä sähköpatterilla. Huone on niin pieni, että se lämpenee nopeasti valaistuksesta ja koneista vapautuvalla lämmöllä.

4

KUN KOTI ON TYHJILLÄÄN, ON SITÄ TURHA LÄMMITTÄÄ TÄYDELLÄ TEHOLLA.

Perilät mökkeilevät paljon ja ovat keväästä syksyyn viikonloput useasti mökillä. Kotona-poissa-kytkin on helppo napsauttaa päälle vaikka vain työpäivän ajaksi.

Useimmissa kodeissa suuri sähkösyöppö on kylpyhuoneen lattialämmitys. Sitä pidetään päällä, jopa täydellä teholla ympäri vuorokauden ja läpi vuoden, vaikka huoneessa vietetty aika on enimmilläänkin vain pari tuntia päivässä.

”Pesuhuoneen lattialämmitykseen pätee sama sääntö kuin muihinkin huoneisiin: säädä se alimmalle mahdolliselle mukavuuslämpötilalle. Ajustettava termostaatti on erityisen hyödyllinen lattialämmityksessä”, Perilä neuvoo.

"Sähkön käyttöä pystyy tehostamaan pienillä systemaattisilla teoilla merkittävästi", Teijo Perilä vakuuttaa.

5h + k

Rivitalo

120 m²

Energiankulutus
vuodessa (2005)

**20 000
kWh**

Energiankulutus
vuodessa (2013)

**11 200
kWh**

Lämmitysmuoto

SÄHKÖLÄMMITYS

5

VESIVARAAJAN LÄMPÖ KANNATTAA ASETTAA KOHDILLEEN.

Teijo Perilän kotona sähkö lämmittää myös 300 litran kokoisen käyttövesivaraajan veden. Tiedostamisesta ja toimenpiteistä huolimatta pariskunnan lämpimän veden kulutus on lähes neljän hengen talouden luokkaa. Syy veden lämmitykseen on "hövelien käyttötottumusten" lisäksi vanhat hanat, josta puuttuu termostaatti.

Myös sillä on merkitystä, kuinka kuumaksi varaajan veden antaa lämmitä.

"Pidimme lämpöä vuosikaudet 85 asteessa, kunnes huomasimme, että lämmin vesi riittää meillä hyvin, vaikka varaajan säätäisi vain 60 asteeseen. Näin lämpöhäviöt varaajan läpi pysyvät pienempänä", Perilä vinkkaa.

6

TAKKA ON MERKITTÄVÄ APU LÄMMITYSKULUIHIN.

Perilän omalta mökkitontilta kaadetut puut ovat ilmaisia, ja ne kuivuvat tehokkaasti niitä varten rakennetussa pienessä puuvajassa. Aiemmin takassa paloi noin kuution verran puuta vuodessa, nykyään jopa neljä-viisi.

Paloheinässä pienet arjen teot laskivat kulutuksen jopa niin pienelle tasolle, että enää edes ilmalämpöpumpulla Perilät eivät saavuttaisi merkittävää säästöä sähkölämmityksensä.

"Erilaisia toimia sähkön säästämiseen on varmasti yli kaksisataa. Näitä pieniä kikkoja on yleisesti väheksytty, mutta asukas on iso peluri energiansäästöissä, jos vain toimii systemaattisesti. Sähkön käytön tehostamiseksi ei tarvitse heti rynnätä tekemään suuria ja usein kannattamattomia investointeja", Perilä pohtii. ■

”Haluamme, että asiakkaalle välittyy tunne siitä, että hän on meille tärkeä”, sanoo Tiina-Kaisa Saukkola Helsingin Energiasta.

EXTRAA SINULLE

Helsingin Energia haluaa tarjota asiakkaille muutakin kuin sähköä. Uusi asiakasohjelma lupaa sekä hyötyä että huvia.

Vinkkejä mökin sisustukseen, ekologiseen siivoukseen tai tietoa kaupunkiviljelystä? Tai kaipaisitko kenties lainaksi mittareita, esimerkiksi kertomaan kylmäkaapin energiankulutuksen?

Helsingin Energia kokoaa jatkossa yhteen uusia ja jo entuudestaan tuttuja etuja Extra-tunnuksen alle. Edut on tarkoitettu kaikille Helsingin Energian energia-asiakaille ja tarkoituksena on, että jokainen voi poimia niistä itselleen mieluisat.

”Haluamme, että asiakkaalle välittyy tunne siitä, että hän on meille tärkeä. Meidän asiakkaana saa paljon muutakin kuin

sähköt ja laskun. Haluamme tuottaa iloa ja hyötyä, olla läsnä arjessa”, kertoo asiakkuuspäällikkö **Tiina-Kaisa Saukkola**.

HYVÄN ASIALLA

Asiakasohjelman suunnittelu lähti liikkeelle eri-ikäisten ja eri elämäntilanteessa olevien asiakkaiden toiveista. Heitä pyydettiin saman pöydän ääreen pohtimaan, miten energiayhtiö voi palvella paremmin ja olla läsnä asiakkaiden arjessa. Tapahtumia ja toimintaa suunnitellaan vahvasti asiakkaiden toiveet ja tarpeet mielessä.

”Asiakkaiden toiveet olivat erilaisia. Toisille hyöty ja neuvot olivat tärkeitä, toiset

haluaisivat viihteellisempää ohjelmaa. Yhdistämme nämä: annamme asiakkaillemme hyödyllistä tietoa energia-asioihin liittyen, mutta ohjelmassa on myös elämyksiä.”

Keväällä asiakkaita kutsutaan heitä varten järjestettyihin tapahtumiin, ja Saukkola lupaa, että jatkoa seuraa.

”Asiakkaamme ovat meille tärkeitä! Kerro meille, mitä sinä haluaisit”, Tiina-Kaisa Saukkola toivoo. Tapahtumien lisäksi suunnitelmissa on monenlaista tekemistä – ja yllätyksiä. Takuuvarmasti tekemisen iloa, yhteisöllisyyttä, hyvää energiaa jaettavaksi. ■

Tapahtumista ja eduista kerrotaan säännöllisesti Helen-lehdessä sekä osoitteessa helen.fi. Palautetta voi lähettää osoitteeseen tiina-kaisa.saukkola@helen.fi.

ETUJA ENERGIA-ASIAKKAILLE

Helsingin Energia tarjoaa energia-asiakkailleen etuja, joista yksi on maksuton mittarien lainaus. Helsingin Energian Energiatorilta saat lainattua kulutus-, pintaämpö-, kosteus- ja radonmittareita. Tutustu esimerkiksi kulutusmittariin ja sen lainaukseen katsomalla video osoitteessa helen.fi/linkkivinkki tai QR-koodilla. Hyödynnä etusi!

KEVÄÄN TAPAHTUMAT

Lisätiedot tapahtumista helen.fi/extra**KE 12.3. ENERGIATORI,
KLO 12, 14 JA 16
EKOLOGISTA PUHTAUTTA
OSA 1 -TIE TOISKUT**

Helsingin yliopiston kotitalous-opettajaopiskelijat opastavat, millaisilla puhdistusaineilla koti puhdistuu ekologisesti. Tarvitaanko teollisia kemikaaleja?

**TI 6.5.
ENERGIATORI,
KAUPUNKIVILJELY**

Kaupunkitila vihertämään. Kaupunkiviljelylle omistetussa tapahtumassa perehdytään siihen, miten viljelykassit saa kukoistamaan tuoreita yrttejä ja kasviksia.

KUVAT: THINKSTOCK

**22.-23.5. SIIVOUSPÄIVÄN
ETKOT ENERGIATORILLA****LA 29.3. ENERGIATORI,
KLO 17-20
POLJE RAHAA
NUORISOTILOILLE****LA 29.3. KLO 20.30-21.30
EARTH HOUR****TO 3.4. ENERGIATORI,
KLO 17
MÖKKIKAUDEN AVAUS**

On taas aika avata mökkikausi! Ohjelmassa on mökin sisustusta Tila-ohjelmasta tutun **Milla Alftanin** johdolla, ja tietoa muun muassa sähkölaitteiden käyttöönnotosta talven jälkeen.

**TI 20.5. ENERGIATORI,
KLO 14 JA 15.30
EKOLOGISTA PUHTAUTTA
OSA 2**

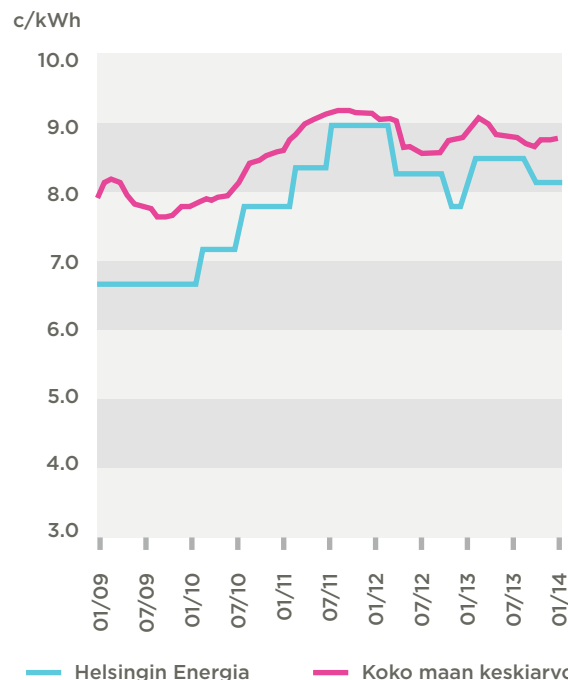
Tietoiskut energiataloudellisesta pyykinhuollosta. Asiantuntijana on **Tarja Marjomaa** Työteho-seurasta.

LA 24.5. SIIVOUSPÄIVÄTyytyväiset
asiakkaat

Jopa 90 prosenttia koti- ja yritysasiakkaista aikoo suositella Helsingin Energiaa lähipiirilleen, käy ilmi Helsingin Energian loppuvuodesta tekemästä asiakastyytyväisyyskyselystä, johon osallistui 12 018 koti- ja 386 yritysasiakasta sähköpostitse. Kotiasiakkailta yhtiö sai kokonaisarvosanaksi keskiarvon 8,32 ja yritysasiakkailta 8,25. Valtaosa asiakkaista, yli 90 prosenttia, on tyytyväisiä sähkötutteen tarjontaan. Kehuja tuli myös selkeästä laadusta, joustavasta palvelusta ja ystävällisistä työntekijöistä.

**KERROSTALOASUKKAAN
SÄHKÖN MYYNTIHINTA 2009 ALKAEN**

(Sähkönkäyttö 2 000 kWh vuodessa, hinta sis. alv)

Lähteet: Energiamarkkinavirasto, Helsingin Energian hinnastot

Helsingin Energian toistaiseksi voimassa oleva sähkön hinta on kaikkien Suomen sähköyhtiöiden keskiarvo-hintoja edullisempi.

**HELSINGIN
ENERGIA**

helen.fi
facebook.com/helsinginenergia
Twitter: @Energianeuvoja
blogi.helen.fi

PALVELUKSESSANNE

HELSINGIN ENERGIA VAIHE 09 6171

Sähkötalo, Kampinkuja 2,
00090 Helen
helen.fi

Energiatori ja asiakaspalvelupiste

3. krs
ma-pe 8.30-17
Energiatori 09 617 2726
Neuvoja lämmitykseen, uusiin
sähkötalokaisuihin, kulutuksen
seurantaan sekä opastusta kodin
laitteiden valintaan, käyttöön ja
hoitoon liittyvissä kysymyksissä.
Mittareiden lainaus.
energiatori@helen.fi

Puhelinpalvelu

ma-pe 8-18
Kotitaloudet 010 802 802
Yritykset 010 802 803
asiakaspalvelu@helen.fi

Maksuttomat sähköiset
palvelut: helen.fi

Kaukolämpö

Kaukolämpöön liittyminen
09 617 2213
Lämmönkäytön neuvonta
09 617 2976
Laskutus ja kulutuskyselyt
09 617 2856

Vikailmoitukset

Sähkön jakeluhäiriöt
08001 80808
Kaukolämmön jakeluhäiriöt
08001 60602
Ulkovalaistusvialt
08001 73173
Reaaliaikaiset tiedot
jakeluhäiriöistä: helen.fi

Puheluhinnat

010-alkuisiin numeroihin:
• kiinteän verkon liittymistä
8,35 c/puhelu + 6 c/min
• matkapuhelinverkon liittymistä
8,35 c/puhelu + 17,17 c/min

Hinnat sisältävät alv 24 %.
Helsingin Energian asiakaspalve-
luun tulevat puhelut nauhoitetaan.

TAVATAAN MESSUILLA

Osallistu kilpailuun ja voita liput Kevätmessuille.

MESSUKESKUS/KEVÄTMESSUT 2013, MARKKU OJALA

VASTAA JA VOITA!

Etsi oikea vastaus alla olevaan kysymykseen tämän
lehden sivuilta ja voita lippupaketti Kevätmessuille.

Helsingin Energian tavoitteena on tehdä
energiantuotannosta hiilineutraalia

- Vuonna 2020
- Vuonna 2050
- Vuonna 2060

Osallistu kilpailuun 21.3.2014 mennessä osoitteessa
helen.fi/lukijakilpailu. Voit myös lähettää vastauksesi
postikortilla osoitteella Helsingin Energia, Helen-lehti,
00090 HELEN. Muista laittaa korttiin yhteystietosi,
osoitteesi ja asiakasnumerosi.
Lue Helen-lehti verkossa **helen.fi/lehti**

PALKINTO

Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan 100 kappaletta
2 hengen lippupakettia Kevätmessuille, jotka pidetään
Helsingin Messukeskuksessa 3.-6. huhtikuuta. Keväinen
tapahtuma kokoa saman katon alle OmaPiha, Oma Koti,
OmaMökki ja Sisusta!-messut. Tervetuloa myös Helsingin
Energian pisteelle!

ONNEA VOITTAJILLE

Helen 4/13 -lehden lukijakilpailun voittajat on arvottu.
OBH Nordica Gravity -aamiaissetin voittivat **Leena Lehtola**
Liedosta ja **Maria Laurama** Helsingistä. Onnittelut!

MIIKA KAINU

TIESITKÖ? Sähkön toimitusvarmuus oli viime vuonna Helsingissä erittäin hyvä. Sähkönjakeluverkosto on
käytännössä kokonaan kaapeloitu säävarmaksi. Asiakkaiden keskimääräinen keskeytysaika oli vain kolme
minuuttia, mikä on noin neljäsosa kymmenen vuoden keskiarvosta.